

vendigt at have en kritisk debat om eksperternes rolle.

Aage Frandsen (SF):

Uanset at en enkelt ordfører har ment, at debatten var overflødig, fordi den burde have været afholdt for lang tid siden, mener jeg alligevel, at vi har behov for at have den type debatter i Folketinget, også selv om vi ikke i denne situation har ønsket at fremsætte en vedtagelse, som vi nok ikke kunne have fået igennem. Men det er ikke det afgørende. Det afgørende er, at vi bruger Folketinget som det parlament, det er, og meningen med et parlament er faktisk, at man diskuterer større spørgsmål for hele tiden at have opmærksomheden rettet mod disse større spørgsmål, og et af de større spørgsmål er råd, nævn, institutter, centre osv. ud fra den betragtning, at bl.a. her findes eksperterne.

Men for nogle af de nævn og råds vedkommende har det mere været et spørgsmål om, at der var nogle penge, de skulle administrere, og ikke så meget et spørgsmål om, hvorvidt de kunne give ekspertudsagn. Uanset at statsministeren og også Venstres ordfører prøver på at forklare nogle ting med bl.a. at referere til statsministerens udtalelse, som kom i Berlingske Tidende i efteråret, mener jeg alligevel, man må konstatere, at regeringen og Venstre godt er klar over, at det argument om, at der er en bestemt type, som man ikke kan lide, i hvert fald ikke er det stærkeste argument.

Så bruger man argumentet med, at de er overflødige, og der er jo ikke én eneste, der er uenig i, at et overflødig nævn, råd osv., osv. selvfølgelig skal nedlægges. Men når vi taler om, at noget er overflødig, må vi jo bagefter kigge på nogle kriterier for, at det er overflødig. Det kan være, det er for dyrt, eller det kan være, at det har opfyldt sit formål for lang tid siden. Jeg nævnte selv i min forelæggelse spørgsmålet vedrørende Kartoffeludvalget, der kan have været en række andre, og på den måde kan man sige, at der var en række af disse udvalg, som vi alle sammen her i Folketinget givetvis ville have nedlagt.

Kl. 16.05

Det, det er noget af det centrale i det her, er, når man begynder at tale om, at der er smagsdommere. Der er jo ikke tvivl om, at vi alle i Folketinget er enige om, at der er nogle råd, som vi alle sammen går ind for, og som der ikke er tvivl om i virkeligheden gives af en slags smagsdommere. De siger til os, at det altså ikke er så godt

at drikke for meget, specielt ikke, hvis man er for ung. De siger til os, at det altså heller ikke er så godt at ryge. De siger rent faktisk til os, hvordan vi skal leve, og også hvordan vi skal køre på vejene. Sådan er der også nogle, der siger.

Derfor er der rent faktisk nogle der er smagsdommere, forstået på den måde, at de giver en retningslinje, men det ændrer jo ikke ved, at selv om vi kan kalde dem smagsdommere, så er de da vores alle sammens. Det er Folketingets politiske ansvar at tage stilling, hvis vi synes, det er gode råd. Og befolkningen skal selvfølgelig heller ikke lægge sig ned og sige: Vi har fået en anvisning, og nu kan vi bare leve efter den. Nej, man tænker sig selvfølgelig om.

Der er altså nogle råd, vi har, og som vi er enige om, og derfor er det en underlig diskussion at sige: Der er nogle, der er smagsdommere, dem kan vi ikke lide, og så er der i øvrigt nogle, vi går ind for, fordi de er fornuftige, fordi vi tager politisk stilling, når der er nogle, vi foretrækker frem for andre.

Med hensyn til nogle institutter og også med hensyn til rådgivere, som er eksperter: Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at vi ikke skal lade eksperterne bestemme. Overhovedet ikke. Vi tager stilling, når det er eksperter, der udtaler sig, hvoraf nogle af dem er statsautoriserede forstået på den måde, at de sidder i et udvalg, nedsat af staten, eller at de er eksperter, er professorer eller andet på universiteter, så de har en autoritet, og der er ingen tvivl om, at de for befolkningen fremstår som autoriteter. Derfor har de også en forpligtelse til at være klar over, hvad det er, de siger.

Men uanset hvad de siger, så tager vi jo stilling ud fra vores egne betragtninger, og der er da masser af råd, vi får om både den ene og den anden lovgivning, hvortil vi siger: Vi er da uenige med den ekspert.

Da vi diskuterede folkeskolen, hvor vi jo så endte med ikke at være enige med regeringen i sidste ende, var der da nogle eksperter, der udtalte sig på én måde, nogle på en anden måde. Vi tog stilling og kunne ikke drømme om at sige, at eksperterne havde sagt sådan og sådan, og derfor gør vi sådan og sådan.

Så derfor er det der med eksperter ikke noget, vi er uenige i. Men det, der så samtidig er vigtigt, er, at vi har et samfund, hvor vi også siger, at der skal være høj faglighed. Det er i hvert fald også et ord, jeg hører, regeringen somme tider nævner. Høj faglighed. Og det vil sige, at diskussionerne også skal være på et højt fagligt niveau,